

נא חברה רעה
והשפעה לרעה

נא מיעקה אביו
לעמוד בטבורה

בס"ד

מפתח הכלל מתוך אמונה לפרשת "וישלח" / מירב מזג

יעקב אבינו עומד בגבורה מול חברה רעה.

יעקב אבינו גר עם לבן עשרים שנה. בשנים אלו עבד 14 שנה בעבור בנותיו ועוד 6 שנים תמורת שכר. האם בשנים אלו לא הושפע יעקב ולו במעט בהתנהגותו הרעה והרמאית של לבן?

קראו את דברי יעקב לעשיו בפסוק הבא ואת פירוש רש"י שאחריו וענו על התשובה:

וַיֵּצֵא אֶתְכֶם לְאֹמֶר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֹדְנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עֲבָדְךָ יַעֲקֹב עִם לִבִּי לְגִרְתִּי וְאַחֲרֵי
עַד עָתָה:

גרתי בגימטריא תרי"ג, כלומר עם לבן הרשע גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים.

השלימו: אם נשנה את סדר האותיות במילה _____ נקבל _____ שהם מספר _____ בתורה.

יעקב רומז לעשיו שאמנם הוא גיבור ב____, חזק ויכול ל____, אבל הוא גיבור גם ב____ ונלחם ב____. (יצרו / רוחו / הילחם / תרי"ג / גרתי / מצוות / גופו)

איזו אמרה של חז"ל מבטאת גבורתו של יעקב? השלימו:

א _____ ג _____ ה _____ א _____ ' _____

שאלות לדיון:

- מה ההבדל בין גיבור ברוחו לגיבור בגופו?
- תנו דוגמא לדמות בעלת גבורה פיזית ולדמות בעלת גבורה נפשית.
- האם הגבורות הללו סותרות זו את זו או ניתנות לשילוב? נמקו.
- ספרו על מקרה שבו הצלחתם להתגבר.
- האם החברים הטובים שבחרתם לעצמכם עוזרים לכם להיות טובים יותר או מקשים עליכם?

אחרי הפגישה עם עשיו אומרת התורה:

"וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁלָם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בָּבֹא מִפְּנֵי אָרֶם וַיָּחַן אֶת פְּנֵי הָעִיר."

נא חברה רצה
והשפעה לרה

נא חברה רצה
והשפעה לרה

קראו את פירוש ה"בני יששכר" שלפניכם:

בני יששכר:

"וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֹם עִיר שָׁלָם": ראשי תיבות של "שלם" הם שם, לשון, מלבוש. יעקב אבינו לא שינה את שמו, את לשונו ואת מלבושו, על אף היותו זמן כה רב אצל לבן וקשירת ידידותו עם עשיו. אחרי ככלות הכול, הוא נשאר "שלם". ואכן שלמותו של יהודי היא בזה שהוא עומד בתוקף על כך, לבלי לשנות משלושת הדברים הללו...

בכל תקופה נדרש מאיתנו, בניו של יעקב, לעמוד בתוקף מול השפעות חיצוניות חישבו:
שם: מה מאפיין אותי?
כמו מי אני רוצה להיות?
לשון: האם שפת התרבות המערבית היא חלק ממני?
מלבוש: מי קובע כיצד ואיך עליי להתלבש?

- הסבירו מה משמעותה של המילה 'שלם' על פי פירוש זה.
- הסבירו כיצד השמירה על 'שלם' מסייעת להתמודד מול השפעות רעות בגבורה.
- על מי עוד נאמר ששמרו על 'שלם' ובזכות כך נגאלו?
- לפי הפירוש: "לעמוד בתוקף" הכוונה -
 - א. להתאמץ מאוד
 - ב. להתגבר
 - ג. לא לוותר לעצמך
 - ד. להתעקש
 - ה. כל התשובות נכונות
- השלימו במילים שלכם: "שלמותו של יהודי היא בזה ש _____".

דבר תורה לפרשת "וישלח":

כעבור עשרים שנה בהן עבד יעקב ללבן הוא מבקש לשוב לארצו. הוא מבין שהדרך לארץ כרוכה במלחמה מול עשיו הגיבור ואנשיו. יעקב מבקש לומר לעשיו: אמנם לא איש מלחמה אנוכי ובא לקראתך עם נשיי וילדי הרכים, אך באמתחתי גבורה אחרת. "עם לבן גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי" (רש"י). בכל רגע ורגע התגברתי על יצרי שלא להיות מושפע ממעשיו הרעים ונשארתי נאמן לאלוקי. מכוח אותה גבורה מתחזק יעקב מול עשיו הרשע. אחרי הפגישה עם עשיו אומרת התורה: "וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֹם עִיר שָׁלָם". מפרש ה'בני יששכר': ראשי תיבות של "שלם" הם שם, לשון, מלבוש. יעקב אבינו לא שינה את שמו, את לשונו ואת מלבושו, על אף היותו זמן כה רב אצל לבן וקשירת ידידותו עם עשיו. אחרי ככלות הכול, הוא נשאר "שלם". ואכן שלמותו של יהודי היא בזה שהוא עומד בתוקף על כך, לבלי לשנות משלושת הדברים הללו... גם אנו נלמד מיעקב לעמוד בגבורה מול השפעות החברה והתרבות הזרה.

נאל חכרה רצה
והשפעה לרה

נאל חכרה רצה
והשפעה לרה

מידה בפרשה - נימוס וכבוד

אנו קוראים בפרשה על דיבור מאוד מנומס שדיברו האחים זה לזה בעת המפגש ביניהם. יעקב אומר לעשיו: "אם נא מצאתי חן בעיניך... קח נא את ברכתי...". במקביל, גם עשיו מדבר בלשון נימוסית ונעימה אל יעקב: "אציגה נא עמך מן העם אשר אתי". אין ספק שדיבור כזה מרכז מאוד את האיבה שהייתה כל כך הרבה שנים. דיבור נימוסי צריך להיות שגור על שפתינו בכל יום ובכל עת בכל עניין.

המצווה בפרשה -

קניית שטח בארץ ישראל

לפי דברי חז"ל, על שלושה מקומות אין אומות העולם יכולים להונות (מלשון הטעיה ומרמה) את ישראל ולומר להם "גזולים הם בידכם". המקומות הם חברון, ירושלים ושכם. את חברון קנה אברהם כאשר רכש את שדה מערת המכפלה מעפרון החיתי. את ירושלים קנה דוד המלך כאשר רכש גורן מאת ארונה היבوسی, ובפרשת השבוע יעקב אבינו קונה את העיר שכם ומשלם עליה 100 קשיטה (סכום כסף גדול).

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים
הקשורות האחת לשנייה.

שני	ולוי
נחל	קשיטה
שמעון	שעיר
יעקב	מחנות
מאה	אוני
אלון	לחם
עשיו	בכות
בית	סוכות
בן	יבוק

מה חסר? השלימו לפי הפסוקים.

- "וישלח יעקב _____ לפניו אל עשיו אחיו" (ל"ב, ד')
- "באנו אל אחיך אל עשיו _____" (פרק ל"ב, ז').
- "הצילני נא מיד _____ מיד _____" (ל"ב, י"ב).
- "ויאבק איש עמו עד _____" (ל"ב, כ"ה).
- "וירץ עשיו לקראתו _____ ויפול על צואריו _____" (ל"ג, ד').
- "וישב ביום ההוא עשיו לדרכו _____, ויעקב נסע _____" (ל"ג, ט"ז).

חידות וחידודים /

הראל זילברנגל,

"מורשת מנחם"

גבעת שמואל

נאל חברה רצה
והשפעה לרה

נאל חברה רצה
והשפעה לרה

שאלת אתגר:

- א. באיזה פסוק בפרשתנו יש 7 מילים
רצופות המתחילות באות ו'
החיבור? מהן?
ב. מי הוא אביו של העם הסיני?

בלשון הפרשה

כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

- א. יעקב חש שהוא בצרה גדולה (ל"ב, ח')

ב. יש לי רכוש רב ואיני זקוק לתוספת (ל"ג, ט')

ג. הסירו את העבודה הזרה מתוכם (ל"ה, ב')

מה נכון?

כתבו נכון / לא נכון לגבי המשפטים הבאים

- א. יעקב שולח שליחים אל ארץ אדום - _____
ב. המקום נקרא פניאל כי יעקב היה פנוי - _____
ג. יעקב קונה את חלקת השדה באלף כסף - _____
ד. לבנימין ניתן שם נוסף - _____
ה. דבורה הייתה שפחת לאה - _____
ו. יעקב טמן את רכוש העבודה זרה של אנשי שכם תחת עץ האלה - _____
ז. יעקב אבינו בונה מזבח בבית אל - _____